

در دانشگاه‌های آمریکا چه خبر است؟

تراکمپدلواپسی اعتراضات دانشجویی

سید مهدی طالبی دبیر گروه جهان شهر

جنگ طوفان الاقصی آنقدر برای صهیونیست‌ها ضربات ریز و درشت داشته است که ضربه سنگین ۱۷ اکتبر پیش آنها چیزی نیست. حمله نیروهای مقاومت غزه به حصار شهرک‌های صهیونیست‌نشین در منطقه موسوم به «غلاف غزه» ضربه‌ای نظامی به رژیم صهیونیستی بود، اما تبعات آن آن لایه‌هایی از صهیونیسم را هدف قرار داد که گلوله هیچ تفنگی قادر به آن نیست. موجودیت یافتن و تداوم رژیم به حمایت و تصمیم کشورهای غربی بستگی دارد، اما این نقطه حساس در حمایت از صهیونیست‌ها دچار مشکل شده است. محیط کنونی تنش‌ها، دانشگاه‌های غربی است که با طولانی شدن جنگ دست از اعتراضات مقطعی کشیده و وارد تحصن به عنوان یک حرکت اعتراضی مداوم شده‌اند. با این حال از اواسط هفته جاری این پدیده باعث تنش‌هایی جدی در آمریکا شد؛ جایی که نیروهای امنیتی با حمله به محل تحصن دانشجویان دست به بازداشت آنها و اساتید زدند. ورود نیروهای امنیتی به محیط دانشگاه در شرایطی صورت گرفت که هیات حاکمه آمریکا از مقامات دانشگاهی برای منصرف کردن دانشجویان از تحصن و اعتراضات خود ناامید شد.

به گزارش روزنامه آمریکایی نیویورک تایمز در روز دوشنبه ده‌ها نفر از معترضان در دانشگاه‌های نیویورک و بیل بازداشت شدند. این اتهامات دانشگاه کلمبیا، هاروارد و بیل را دربرگرفت، اما با وجود تلاش نیروهای امنیتی برای قلع و قمع معترضان، دانشگاه‌های سراسر آمریکا در معرض التهابات گسترده‌تری قرار گرفته‌اند. دانشگاه‌های براون، پرینستون، نورث وسترن، موسسه فناوری ماساچوست، کالج امرسون، دانشگاه بوستون، دانشگاه کالیفرنیا، بکلی و دانشگاه کارولینای شمالی در پی این تحولات شاهد اعتراضات ضد صهیونیستی بوده‌اند.

روزنامه گاردین گزارش کرده پس از سرکوب دانشجویان در کلمبیا، دانشجویان در سراسر آمریکا اعتراضات خود را به منظور نشان دادن همبستگی خود با آنها آغاز کرده‌اند. این اتفاق درحالی رخ داده که دستگاه‌های امنیتی با سرکوب معترضان در کلمبیا به دنبال محدود ساختن دامنه اعتراضات بودند.

تنش در آمریکا بر سر جنگ غزه باعث شده تا دونالد ترامپ رئیس جمهور سابق آمریکا با انتقاد از جویدانین رئیس جمهور کنونی این کشور اعتراضات و تظاهرات حامیان فلسطین در دانشگاه‌های ایالات متحده را هرج و مرج بنامد. ترامپ

بایدن را به حمایت ناکافی از رژیم متهم کرده و او را مسئول تشدید اعتراضات در دانشگاه‌های آمریکا معرفی کرده است.

تحت تاثیر قرار گرفتن فضای عمومی، رسانه‌ای و سیاسی آمریکا به دنبال بروز اعتراضات ضد صهیونیستی در دانشگاه‌های این کشور حکایت از ورود جنگ غزه به مرحله جدیدی دارد.

ضربه‌هایی است که رژیم براساس آنها بنا شده و به حیات خود ادامه می‌دهد. در ادامه به برخی از نکات مهم پیرامون اعتراضات ضد صهیونیستی در دانشگاه‌های

آمریکایی و تبعات آنها پرداخته شده است.

خیزش دانشگاه‌های آمریکا در حمایت از فلسطین و سرکوب آنها روی سیاست‌های جهانی آمریکا اثرگذار است. دانشجویان خارجی که تعداد آنها به بیشتر از یک میلیون نفر می‌رسد، ۱۲ درصد از جمعیت دانشجویان در آمریکا را تشکیل داده و ۳۰ درصد درآمد دانشگاه‌ها را تأمین می‌کنند. فارغ از مزایای مستقیم اقتصادی، آموزش این دانشجویان در آمریکا یکی از مسیرهای اثرگذاری و واشنگتن در جهان است. نمایش سرکوب و مشت آهنین آمریکا برای حمایت از اقدامات غیراخلاقی رژیم در برابر چشم صدها هزار دانشجوی خارجی می‌تواند رشته‌های قدرت نرم آمریکا و امیدهایش برای آینده را پنبه کند.

جنگ غزه باعث شده تا تضادها در جهان نمایان شوند، یکی از این تضادها نارسایی در دموکراسی‌های غربی است. ملت‌ها مخالف کشورها و دولت‌ها حامی آن هستند. این پدیده یک گسست میان دولت‌ها با ملت‌ها در غرب است. دونالد ترامپ که در طول جنگ بارها از اعتراضات ضد صهیونیستی در خیابان‌های آمریکا انتقاد کرده بود، در روزهای اخیر حملات خود را متوجه این اعتراضات در محیط دانشگاه‌ها کرده است. او ادعا کرده بایدن با سرکوب نکردن کامل معترضان نشان داده حامی رژیم نیست. ادعاهای ترامپ

در حالی است که با وجود تلاش‌های بسیاری، ۷۷ درصد رای دهندگان یهودی در انتخابات سال ۲۰۲۰ به بایدن رای دادند. اتخاذ این مواضع از سوی ترامپ و تلاش برای برجسته کردن حمایت‌های ناکافی بایدن از تل آویو، اقدامی برخلاف جریان مردمی و حتی افکار عمومی یهودیان در آمریکاست. مواضع ترامپ نشان می‌دهد او نه با مردم آمریکا و نه با یهودیان این کشور کاری ندارد و تنها به دنبال جلب نظر لابی صهیونیسم است. تحولات شکل گرفته پیرامون جنگ غزه به برومل شدن واقعیت دموکراسی‌های غربی انجامیده است؛ احزاب و نامزدها به جای جلب حمایت مردم به دنبال جلب حمایت لابی‌های اسلحه و صهیونیسم هستند. به‌طور خاص در آمریکا نامزدهای داند هر چند آرای مردمی به صندوق انداخته می‌شوند اما این آرا کانالیزه شده هستند، زیرا رای دهندگان می‌توانند یا به نامزد فیلترشده دموکرات یا نامزد فیلترشده حزب جمهوری خواه رای دهند؛ نامزدهایی که هر دو باید حامی تل آویو باشند و تاکنون بوده‌اند.

اعتراضات ضد صهیونیستی در غرب همزمان با فوری‌تر شدن اعتماد به دموکراسی‌های غربی درحال برجسته‌سازی عقلانیت پایین جریان صهیونیسم است. به‌طور معمول صحنه اعتراضات در رژیم در غرب، اغلب به عرصه دماغ‌نمایی صهیونیست‌ها تبدیل می‌شود. گروه‌ها، دسته‌ها و نفراتی به صحنه می‌ریزند تا با سروصدا و شلوغ کردن، برنامه را برهم بزنند. اخیرا یکی از اکانتهای مرتبط با حوزه فلسطین با انتشار ویدئویی در شبکه اجتماعی ایکس، یک زوج طردران رژیم را به نمایش کشیده که تلاش دارند با تحریک معترضان آنها را به واکنش مجبور کرده و اعتراضات را به «یهودی ستیزی» مرتبط کنند.

صهیونیست‌ها و متحدان شان امیدوار بودند با گذشت ۷ ماه از جنگ، موج اعتراضات فروکش کند اما اعتراضات درحال بلوغ، حفظ موقعیت‌نپشین و حتی گسترش فضای اعتراضی با ابتکارات جدید است. معترضان با طولانی شدن جنگ، تظاهرات خیابانی خود را به تحصن تبدیل کرده و وارد اماکن خاص مانند دانشگاه‌ها شده‌اند. اقدامی که به نوبه خود با برانگیختن حساسیت‌ها باعث داغ ماندن قضیه فلسطین در افکار عمومی شده است.

بروز تنش‌های دوره‌ای طی جنگ طوفان الاقصی که امروزه به دانشگاه‌های آمریکا کشیده شده است، به واکنشگتن نشان می‌دهد تداوم جنگ در غزه، هزینه‌های سنگین و مدامی برایش در پی دارد. این تحولات در محیط داخلی غرب می‌تواند آنها را مجبور به اتمام با کنترل جنگ سازد. فراتر از جنگ کنونی، غرب درحال درک هزینه‌های سنگین نگهداری از رژیم است. رژیم برای حمایت از منافع غرب ایجاد شده اما درحال به چالش کشیدن غرب

در داخل جغرافیای این مجموعه و اصلی‌ترین سرزمین هایش است. صهیونیست‌ها و دولت‌های غربی برای مقابله با امواج اعتراضات ضد رژیم، درصدد اتهام زنی به معترضان با برچسب «ضد یهودی» هستند. این سیاست تا حد زیادی نخ‌نما شده و به دلیل حضور گسترده یهودیان اغلب غیرموثر است.

جریانات نزدیک به صهیونیست‌ها طی ماه‌های گذشته تبلیغ کرده‌اند که حاضران در اعتراضات ضد رژیم در غرب، مهاجران خارجی هستند. درحال حاضر نیز افراد نزدیک به آنها از جمله در کنگره ادعا می‌کنند التهابات در دانشگاه‌ها به دلیل فعالیت دانشجویان خارجی است. این تبلیغات تلاشی برای انحراف افکار عمومی از واقعیت‌ها به شمار می‌رود.

در طول جنگ غزه، یهودیان پای ثبات اعتراضات علیه رژیم در غرب بوده‌اند. این پدیده شامل اعتراضات در دانشگاه‌ها نیز می‌شود. یهودیان لیبرال که لیبرالیسم و آزادی‌های مذهبی در غرب را پوششی برای حفاظت از ظلم تاریخی علیه خود در غرب می‌دانند، نگران هستند جنایت‌های رژیم که خود را «دولت یهود» می‌نامد، بار دیگر آنها را در معرض خشم و «یهودی ستیزی» قرار دهد. از این رو آنها از اصلی‌ترین مخالفان نتانیاهو هستند. شاید برای لیبرال‌های یهودی در داخل سرزمین‌های اشغالی، جنایت‌های رژیم به دلیل مشکلات امنیتی ضروری به نظر برسد اما برای یهودیان لیبرال غرب‌نشین، این یک تهدید جدی تلقی می‌شود. آنها می‌دانند جنایت‌های رژیم در هر حال دامنگیر یهودیان در سراسر جهان و به ویژه غرب به عنوان پایگاه اصلی آنها می‌شود.

صهیونیست‌ها هر چند نفوذ و متحدان قدرتمندی در غرب و به‌طور خاص آمریکا دارند، اما این ارتباطات شامل تمامی اقشار و گروه‌ها در مجموعه غرب نمی‌شود. در سال‌های اخیر راست‌گرایان افراطی صهیونیست درصدد نزدیکی به راست‌گرایان در غرب برآمده و موفقیت‌هایی کسب کرده‌اند، اما این گروه‌ها از اصلی‌ترین دشمنان حضور یهودیان در سرزمین‌های غربی هستند و برای آنکه یهودیان به غرب سرازیر نشوند از رژیم به عنوان کشور یهود حمایت می‌کنند. به نظر می‌رسد راست‌گرایان افراطی غرب بیشتر از هر گروه دیگری از یهودیان نفرت دارند زیرا یهودیان غربی نیستند، اما خود را در درون تمدن غربی جازه و می‌توانند باعث تضاد و چالش هویتی در این مجموعه شوند.

نقش غرب درخصوص رژیم حمایت همه‌جانبه برای حفظ موجودیت و قدرتش است. در این حوض دانشگاه‌ها نقش مهمی در ارتباطات حیاتی میان غرب و تل آویو دارند. بخش زیادی از کمک به توسعه

آنکارا با ابزارهای نامشروع مانند تشنگی دادن مردم منطقه به دنبال منافع حداکثری است

ترکیه؛ بازیگر زیاده‌طلب منطقه

فاطمه بیرمانی خبرنگار گروه جهان شهر

در سال‌های اخیر ترکیه با اقدامات و سیاست‌هایی که در پیش گرفت، خود را به عنوان بازیگری «زیاده‌طلب» مشهور کرده. این بازیگر منطقه‌ای با توجه به بروز التهابات در منطقه تلاش کرده از زخم‌های موجود برای دخالت و بهره‌برداری حداکثری به زیان دیگر بازیگران و کشورهای منطقه استفاده کند. رجب طیب اردوغان، رئیس جمهور ترکیه در سفر اخیر خود به عراق که پس از ۱۳ سال صورت گرفت، نشان داد «باشنه در» در سیاست آنکارا همچنان به سیاق گذشته می‌چرخد. برخی تحلیلگران سیاست‌ها و رفتارهای نامتعارف ترکیه را ناشی از ایده «نوعثمانیسم» اردوغان می‌دانند که به دنبال احیای نفوذ ترکیه در جغرافیای عثمانی سابق با محیط‌های دیگر است. با این وجود تمام ماجرا در اردوغان خلاصه نمی‌شود. پیش از او نیز عده‌ای که داعیه اسلام‌گرایی نداشتند، درصدد توسعه نفوذ ترکیه به اشکال غیرمتعارف بودند. افرادی که به دلیل سکولار بودن شان، اقدامات شان «نوعثمانیسم» خطاب نمی‌شد. آنکارا از مدت‌ها قبل از اردوغان درصدد ابزارسازی برای دخالت‌های نامشروع در منطقه بوده که نمایش امروز بیشتر به چشم می‌خورد. اردوغان موضوعات مورد مذاکره خود در سفرش به بغداد را در حوزه‌هایی مانند آب، انرژی، ترانزیت، مسائل کریدوری و حوزه امنیتی اعلام کرده بود که درباره آنها حدود ۲۶ توافقنامه به امضا رسید. آنچه نگاه‌های تیزبین را حساس می‌کند، موضوعات اعلام شده‌اند که در هیچ‌کدام ترکیه سیاست قابل قبول و خیرخواهانه‌ای ندارد.

آب؛ اهرم فشار امتیازگیری

آب بخشی مهمی از مشکل عراق است. این کشور به‌طور تاریخی با درود معروف

می‌بیند که در ازای آب تنها امتیازات اقتصادی دریافت کند. این کشور درصدد توسعه نفوذ نظامی خود با ابزار آب است. اردوغان در سفر اخیر خود با سیاست «تشنگی بده و امتیاز بگیر»، قصد داشت در ازای آبی که حق عراق است، بغداد را وادار سازد در ازای رهاسازی آب در بالادست دجله و فرات، نسبت به حضور نظامی ترکیه در شمال این کشور رضایت دهد. با توجه به سوابق تاریخی ترکیه و عثمانی، این پدیده واجد خطرات بزرگی است.

چشمداشت ارضی ترکیه به منطقه

ترکیه فراتر از اردوغان مدت‌هاست به دلیل ادعاهای ارضی به مناطقی از خاک دو کشور سوریه و عراق، مشکلی برای ثبات منطقه تلقی می‌شود. آنکارا به‌طور ویژه‌ای بر موصل ادعاهای ارضی دارد که زمانی تعدادی از قبایل کوچ‌رو ترک‌نژاد نیز در آنجا در کنار عرب‌ها و کردها حضور داشته‌اند. ترکیه قصد دارد با جداسازی رسمی یا غیررسمی موصل از حیطه کنترل بحداد، به منابع انرژی این منطقه دست‌اندازی کرده و کریدور شرقی- غربی منطقه که از ایران تا مدیترانه کشیده می‌شود را مسدود کند.

استفاده حداکثری از بازی‌های قومیتی و مذهبی

سیاست نفوذ ترکیه در محیط پیرامونی اش از دو ستون برخوردار است؛ قومیت ترکی و ا مذهب اهل سنت، این سیاست باعث شده منطقه پیرامونی ترکیه آبستن درگیری‌های قومیتی و مذهبی باشد. در سوریه و عراق ترکیه با در پیش گرفتن اختلافات شیعه- سنی از یک سو درصدد تضعیف شیعیان است که به زعم آنکارا می‌تواند باعث کاهش نفوذ تهران شود و از سوی دیگر قصد دارد رهبری اهل سنت را برعهده بگیرد که تهدیدی علیه عربستان سعودی و مصر است. اگر ترکیه بتواند به موقعیت مناسبی در رهبری اهل سنت برسد، فضای جهان عرب دچار چالش می‌شود. در این وضعیت قاهره و ریاض نه تنها اهرم‌های نفوذ خود و

فناوری در رژیم به وسیله ارتباطات بین دانشگاهی به دست می‌آید. دانشگاه‌ها برای اجرای وظیفه حمایتی خود از رژیم، تعدادی از دانشگاه‌ها در فلسطین اشغالی را در حوزه‌های گسترده‌ای زیر پر و پاال خود گرفته و آنها را به لحاظ مالی، آموزشی، انتقال تجربیات و فناوری‌ها تأمین می‌کنند. بدون این ارتباطات، صهیونیست‌ها قادر به مدیریت مشکلات خود در داخل سرزمین‌های اشغالی و نواحی پیرامونی از آب، کشاورزی و اداره شهرها گرفته تا صادرات مبنی بر فناوری نیستند. برهم خوردن روابط دانشگاهی آمریکا با رژیم می‌تواند به بروز مشکلات مالی و فناوری در دانشگاه‌ها و صنعت در فلسطین اشغالی منجر شود. دانشجویان آمریکایی که شهریه آنها بخشی از درآمد‌های دانشگاه‌ها را تأمین می‌کنند، نگرانند دانشگاه‌ها به جای هزینه کرد درآمدهای خود برای آنها، این مبالغ را به حمایت از جنایت‌های رژیم اختصاص دهند.

گسست میان رژیم و نسل جوان آمریکا در یک تا دو دهه آینده که این افراد وارد موقعیت‌های حساس شوند و عرصه‌های مدیریتی را تسخیر کنند، می‌تواند مشکلات زیادی برای تل آویو داشته باشد.

معترضان در خیابان‌ها و دانشگاه‌های آمریکا با بیشتر از آنکه در قاعده رای دهندگان حزب جمهوری خواه قرار داشته باشند در دایره آرا و فعالان حزب دموکرات قرار می‌گیرند. از این رو تحولات ضد صهیونیستی در آمریکا می‌تواند در مناسبات داخلی حزب دموکرات موثر بوده و ارتباطات سران حزب با طیف وسیعی از مرتبطان از رده‌های بالای حزب تا فعالان و رای دهندگان را دستخوش مشکلات کند. بر همین اساس جو بایدن، رئیس جمهور دموکرات آمریکا تلاش کرده موضعی میانه اتخاذ کند و درواکنش به اعتراضات دانشگاهی اعلام کرده دو گروه «یهودی ستیز» و همچنین «آنها را که نمی‌دانند به فلسطینی‌ها چه می‌گذرد»، را محکوم می‌کند.

دانشگاه‌هایی که محل اعتراض بوده‌اند، برای جوسازی اعلام کرده‌اند کلاس‌های حضوری درس تعطیل می‌کنند و دانشجویان ادامه فصل تحصیلی را به شکل مجازی در کلاس هاشرکت کنند. چنین تصمیمی با مختصات اعتراضات همخوانی ندارد و نشان می‌دهد هیات حاکمه آمریکا به دنبال امنیتی‌سازی مصنوعی دانشگاه‌های آمریکا برای پیشبرد برخی سیاست‌های خاص است. واشنگتن قصد دارد معترضان را عامل تعطیلی کلاس هانشان دهد تا دیگر دانشجویان را در برابر آنها قرار دهد. این اقدام همچنین می‌تواند حکایت از هراس هیات حاکمه آمریکا نسبت به گسترش اعتراضات و تبدیل شدن آن به اقدامات فراگیر باشد. خیزش دانشگاهیان که مرکز علمی و تجمع جوانان بوده، دارای اهمیت بسزایی است.

جذابیت‌شان برای طرف‌های خارجی را تا حد زیادی از دست می‌دهند، بلکه در سیاست داخلی نیز در معرض دخالت‌های آنکارا قرار می‌گیرند. اردوغان با فراخواندن رهبران اهل سنت عراق در جریان سفرش به این کشور، نمایشی از رهبری بر جریان اهل سنت این کشور را ترتیب داد که می‌تواند برای دیگر طرف‌ها هراس‌انگیز باشد.

ترکیه در کنار آمریکا؛ اشغالگر منطقه

در غرب آسیا تقریباً تنها دو کشورند که به شکل مستقل دارای پایگاه در کشورهای دیگر بدون اجازه دولت مرکزی یا تحت مخالفت جدی جریانات سیاسی و مردمی هستند. آمریکا علاوه ر اختیار داشتن ده پایگاه در کشورهای متحد خود، پایگاه‌هایی در شرق سوریه دارد که بدون اجازه دولت مرکزی ایجاد شده‌اند. پایگاه‌های آمریکا در عراق نیز زیر نیر انتقادات جریانات سیاسی قرار دارند. در کنار آمریکا، ترکیه بازیگر دیگری است که سیاست‌های اشغالگرانه را در منطقه پیش گرفته‌است. آنکارا به شکل غیرقانونی پایگاه‌های نظامی متعددی را در شمال سوریه و عراق ایجاد کرده است که بنابر تخمین‌ها هزاران نیرو در آنها مستقرند.

کریدورها

ترکیه در بازی کریدورها می‌خواهد همه را دور بزند، مگر کشورهایی که نمی‌تواند. ترکیه در بازی کریدورها به دنبال راهی است که نه ایران و نه کشورهای حاشیه جنوبی خلیج فارس در آن نگنجند. آنکارا از یک سو بر روی کریدوری سرمایه‌گذاری کرده که از دریای خزر و آذربایجان به این کشور می‌رسد و از سوی دیگر درصدد ایجاد کریدوری از خلیج فارس است که از مسیر عراق به این کشور متصل می‌گردد. تمام تمرکز آنکارا در این کریدورها دور زدن حداکثری کشورهای منطقه به ویژه ایران است. بر همین اساس نیز سرمایه‌گذاری‌اش بر روی این طرح‌ها شامل هزینه‌های مالی، نظامی و سیاسی می‌شود.